

Univerzita Hradec Králové
Pedagogická fakulta
Katedra sociální pedagogiky
Posudek vedoucího bakalářské práce

Autor práce: Kateřina Balická

Vedoucí práce: Gabriela Slaninová

Téma: Saturace základních vývojových potřeb jako součást vztahu pedagog – dítě

Téma práce je v současné době velmi aktuální, diskutované. Cíl práce **popsat a na základě odborné literatury analyzovat dětský domov jako místo realizace institucionální náhradní rodinné péče, lidské potřeby v dětském věku, deficity v naplňování potřeb a traumatizaci, vztah pedagog – dítě a ve výzkumném šetření zjistit reflexi saturace potřeb u pedagogů – absolventů sebezkušenostních výcviků – a promítání tohoto do profesionálního vztahu s dětmi v kontextu naplňování jejich potřeb** je formulovaný metodologicky správně.

Autorka v úvodu kromě cíle představuje motivaci k výběru tématu, teoretická východiska a zdůvodňuje volbu tématu bakalářské práce. Informuje o volbě výzkumné strategie, metodě sběru a analýzy dat.

Úvodním kapitolám předchází shrnutí stavu poznání a teoretický background. Tato pasáž je pojata jako vymezení teoretických konstruktů a stěžejních témat vztahených k cíli. Autorka zde prokazuje, že měla od začátku jasnou představu o směřování práce. **Úvodní kapitoly jsou sepsány velmi zdařile**, čtivým, přitom odborným jazykem, **text je stručný a výstižný, autorka je vždy v kontaktu s cílem práce**. Na dětský domov nahlíží jako na místo realizace náhradní výchovné péče a věnuje se nejprve obecnému popisu, legislativnímu rámci a v kontextu tématu vztahu pedagog – dítě představuje historické milníky péče v dětských domovech. V souladu s cílem práce zařazuje podkapitolu o důvodech umístění dítěte do dětského domova a pozornost soustředí k deprivaci a traumatizaci. Dále pojednává o potřebách dětí a logicky směřuje od naplňování potřeb v rodině k možnostem saturace potřeb skrze vztah dítěte a pracovníka dětského domova. Možnou změnu vztahového rámce pak sleduje optikou sebezkušenosti v psychoterapii. Autorka za tímto účelem zvolila Pessa Boyden psychomotorickou terapii. Ve stručnosti, aby získal čtenář o této metodě přehled, se věnuje jejímu vymezení a především pak konceptu potřeb (se zřetelem k tématu deficitů a traumatizace a efektu, který v tomto ohledu PBSP má), které tvoří stěžejní zaměření empirie. O úvodních kapitolách lze říci, že jde o kultivovaný písemný projev, který tvoří velmi dobré východisko pro výzkumné šetření. Ocenění zaslouží autorské komentáře, které vždy ještě umocní dojem čtenáře, že autorka o tématu přemýšlí ve vzájemných vztazích a souvislostech. Z textu je dále patrná zainteresovanost autorky nejen v oblasti vztahu – pedagog dítě v rámci dětského domova, ale rovněž v metodě PBSP.

Výzkumné šetření je na velmi dobré úrovni nejen co do vztahu k cíli práce. Je uvedeno teoretickými východisky. Autorka pokračuje vymezením výzkumného cíle, vědecko-výzkumného problému a z něho vycházející hlavní výzkumné otázky. Poté zdůvodňuje dílčí výzkumné otázky, kterých formuluje celkem deset. Ke každé potřebě podle Pessa a Boyden Pessa se vztahují dvě DVO – dle výzkumného cíle se vždy jedna váže ke zkušenostem z osobní historie a k efektu v rámci sebezkušenosti pro respondenty a druhá logicky k aplikaci této sebezkušenosti do vztahu s dětskými klienty v DD. Volba polostandardizovaného (ačkoli je

uvedeno standardizovaného – patrně překlep) rozhovoru posloužila diplomantce k tomu, aby mohla scénář rozhovoru doplnit o další dotazy v případě potřeby. Popis výzkumného vzorku je stručný, nicméně výstižný. Schází mi ale alespoň stručný popis a zdůvodnění volby kvalitativní výzkumné strategie a postrádám též více slov ke zvolené analýze dat. Samotná analýza dat je vedena dle dílčích výzkumných otázek, autorka využila kódování a kategorizace. Obsáhlé kategorie rozdělila do subkategorií, čímž data čtenáři zpřehlednila. Oceňuji, že využila zajímavého pojmenování, kdy názvy kategorií obsahují obecnější popis a kvalita zkušenosti je vyjasněna v dovětku – viz např. s. 33 subkategorie 1: Místo u svých blízkých, kteří se o něj starají – aneb máma a táta často chybí. Autorské komentáře k výpovědím respondentů jsou psány s porozuměním a citem k tématu, místy obsahují také stručné interpretace, autorka prokazuje, že je schopna číst „mezi řádky“.

V diskuzi výsledků shledávám naplnění všech nároků, včetně propojení s odbornou literaturou, výsledky jiných výzkumů, autorských shrnutí a interpretací.

Závěr obsahuje zodpovězení hlavní výzkumné otázky (viz s. 64 - 65), obecné shrnutí sepsaného, uvedení shledaných limitů i konstatování, že cíl práce byl splněn.

Citované prameny jsou tradiční a aktuální, což téma jako takové obnášelo. Autorka využila monografií, elektronických zdrojů, periodik. Nechybí zdroje zahraniční. Práce se zdroji odpovídá nárokům kladeným na bakalářské práce. Drobnou připomínku mám k různosti citací autorů, která může působit rušivě – místy je citováno pouze příjmením, jinde iniciálou křestního jména a příjmením, na dalších místech jménem a příjmením.

Po stránce jazykové je práce bez zásadních chyb.

Stylisticky je práce v pořádku.

Formálně se objevují nedostatky jako např. nepříliš přehledně formátovaný obsah a zkratky v názvech kapitol a podkapitol.

Připomínky a otázky k obhajobě:

- 1) Vyplynulo z výzkumu něco, co Vás opravdu překvapilo?
- 2) Ze spolupráce i z bakalářského textu jsem nabyla dojmu, že jste terapeutická osobnost, zvažujete vstoupit do výcviku v psychoterapii? A pokud ano, tak jakou u sebe předpokládáte změnu vztahového rámce pedagog – dítě v DD?
- 3) Shledala jste na základě zjištěných výsledků nějaké náměty na další výzkumné směřování v tomto tématu?

23. 4. 2018

.....
Datum

.....
Podpis vedoucího práce